

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΥΨΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ

Ευκαιρίες για τα ελληνικά προϊόντα στη Λιβύη

Το διμερές εμπόριο Ελλάδας - Λιβύης (και αντίστοιχα το ισοζύγιο) παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις, που οφείλονται στις συναλλαγές υδρογονανθράκων, αλλά υπάρχουν πολλά περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης, όπως υπογραμμίζει στην έκθεσή της για το 2011 η προεβία μας. Το 2011, έτος το οποίο δεν είναι αντιπροσωπευτικό της δομής του εμπορίου λόγω της εμφύλιας σύρραξης στη χώρα, οι ελληνικές εξαγωγές διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα λόγω των πετρελαιοειδών.

Κυρίαρχο προϊόν στις εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή είναι το τσιμέντο (36% στο σύνολο, 60% στο σύνολο χωρίς πετρελαιοειδή το 2010) και ακολουθούν το ηλεκτρολογικό υλικό, τα φαρμακευτικά προϊόντα, μηχανήματα και τα προϊόντα σιδήρου.

Η μεγάλη συμμετοχή του τσιμέντου στις εξαγωγές εμπεριέχει τον κίνδυνο, όπως συνέβη και σε άλλες αραβικές χώρες, προοδευτικής μείωσης του ύψους των εξαγωγών καθώς η εγχώρια τοιμενοβιομηχανία θα αναπτύσσεται.

Ως προς την εξέλιξη των εξαγωγών των άλλων επί μέρους κατηγοριών, σημειώνεται η σημαντική αύξηση των φαρμακευτικών, των προϊόντων καπνού και του μαρμάρου, ενώ σημαντικά πτώση παρουσίασαν οι εξαγωγές παρασκευασμάτων φρούτων και λαχανικών καθώς και προϊόντων σιδήρου.

Γενικότερα για τα τρόφιμα η συμμετοχή τους στο σύνολο των εξαγωγών είναι πολύ περιορισμένη.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗ ΛΙΒΥΗ

Σε ό,τι αφορά την ελληνική επιχειρηματική παρουσία στη Λιβύη, παραδοσιακά εντοπίζεται στον κατασκευαστικό τομέα, στον οποίο δραστηριοποιούνται οι εταιρείες **J&P Ιωάννου & Παρασκευαΐδης**, **ΕΤΕΠ** (που μετονομάστηκε σε **Tageco**), **Αρχιρόδον**, **ΤΕΡΝΑ**, **Olympria** «Σικελία» και η εταιρεία **Maritech**. Υπάρχει επίσης αριθμός μικρού μεγέθους εργοληπτικών εταιρειών που έχουν αναλάβει κυρίως υπεργολαβίες.

Τα **Διυλιστήρια Χερσονήσου του Αίμου ΑΕΒΕ (Green Oil SA)** συμμετέχουν με 66% σε joint venture με τη λιβυκή εταιρεία **Faris Al Khallej**.

Επενδυτικό έργο της εταιρείας

ΕΤΕΜ (υπό την επωνυμία «Lamar SA») ύψους 20 εκατ. ευρώ που περιλαμβάνει την κατασκευή μονάδας κύτευσης αλουμινίου και μονάδων παραγωγής προφίλ αλουμινίου και ηλεκτροστατικής βαφής παραμένει σε εκκρεμότητα.

Στη λιβυκή αγορά δραστηριοποιείται η εταιρεία **SABO** στην κατασκευή μονάδων οικοδομικών τοίβλων και κεραμιδιών.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Παρά το μικρό μέγεθος της αγοράς, η σταδιακή αύξηση της καταναλώσεως, λόγω της αύξησης του βιοτικού επιπέδου (13.600 χιλ. δολ. κατά κεφαλή εισόδημα το 2012 με προοπτική να φθάσει τα 16.600 το 2015, καθώς και η σημαντική εξάρτηση της χώρας από τις εισαγωγές, δημιουργεί ικανοποιητικές προοπτικές για τα ελληνικά προϊόντα.

Στην αγορά κυριαρχούν καταναλωτικά και προϊόντα ελαφράς βιομηχανίας από τις χώρες χαμηλού κόστους, συμπεριλαμβανομένων των τουρκικών. Η σημαντική όμως παρουσία προϊόντων από Ιταλία, Ισπανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες δείχνει ότι διευρύνεται ο αριθμός των Λιβύων καταναλωτών, οι οποίοι απαιτούν καλύτερη ποιότητα και είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν υψηλότερη τιμή. Το στοιχείο αυτό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων.

Ενα άλλο στοιχείο που πρέπει να σημειωθεί είναι και η γενικά θετική προδιάθεση για την Ελλάδα και τα ελληνικά προϊόντα που υπάρχει στη Λιβύη ως αποτέλεσμα της μακράς παράδοσης και των σχέσεων που αναπτύχθηκαν καθώς και του γεγονότος ότι οπ-

Το διμερές εμπόριο Ελλάδας - Λιβύης παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις, που οφείλονται στις συναλλαγές υδρογονανθράκων, αλλά υπάρχουν πολλά περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης

μαντικός αριθμός Λιβύων έχει σπουδάσει στη χώρα μας σε διαφορετικές για τη Λιβύη συγχυρίες.

Για την προώθηση των προϊόντων είναι αναγκαία η συμμετοχή των εταιρειών στις εμπορικές εκθέσεις στη χώρα.

Τα προϊόντα με τις ευνοϊκότερες προοπτικές είναι:

- Οικοδομικά υλικά.
- Φαρμακευτικά προϊόντα.
- Τρόφιμα (ζαχαρώδη προϊόντα κάθε είδους, μπισκότα και σοκολάτες, χυμοί, κονσέρβες, γαλακτοκομικά, τυρί, παιδικές

τροφές, ελιές και ελαιόλαδο).

■ Καθαριστικά είδη για το σπίτι.

■ Καλλυντικά, είδη περιποίησης προσώπου και σώματος.

■ Δυνατότερες διμερούς οικονομικές συνεργασίες.

«Η Λιβύη εξερχόμενη από μία δύσκολη περίοδο της ιστορίας έχει ανάγκη από ανασυγκρότηση σε όλους τους τομείς τόσο σε υποδομές, όσο και σε υπηρεσίες οργάνωσης. Η χώρα έχει μικρό πληθυσμό, καταλαμβάνει τεράστια έκταση αλλά διαθέτει, χάρις στο πετρέλαιο, τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει πολλά έργα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΑΤ, τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας ανέρχονται σε 120 δισ. δολάρια.

Οι πολιτικές ισορροπίες είναι υπό διαμόρφωση και διαφαίνεται ότι η χώρα θα αποκτήσει χαρακτηριστικά ομοσπονδιακά, θα αυξηθεί η μεταφορά πόρων προς την περιφέρεια με κριτήρια γεωγραφικά αλλά και φυλετικά και η διαδικασία λήψης αποφάσεων σε μεγάλο βαθμό

θα αποκεντρωθεί», σημειώνεται στην έκθεση και προστίθεται ότι: «Σημαντικές προοπτικές θα μπορούσε να έχει η συνεργασία με την περιοχή της Κυρναϊκής, τόσο σε επίπεδο φορέων όσο και σε επίπεδο εταιρειών, καθώς η περιοχή θα ευνοηθεί από τη νέα ισορροπία στο πολιτικό σύστημα της χώρας. Η περιοχή θα επωφεληθεί σημαντικά από την αύξηση των μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό και τη διευρύνση της αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων για έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου».

Τομείς ιδιαίτερου άμεσου ενδιαφέροντος είναι οι τομείς που ικανοποιούν άμεσες ανάγκες του πληθυσμού, όπως υγείας, στέγασης, εκπαίδευσης και επαγγελματική αποκατάσταση.

Επίσης τονίζεται ότι στις νέες συνθήκες στη χώρα ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, ο οποίος ήδη έχει σημειώσει ανάπτυξη και εκτιμάται ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος ανάπτυξης της ελληνικής παρουσίας στη χώρα είναι η εντατικοποίηση της επικοινωνίας μεταξύ των ελληνικών εταιρειών και οργανισμών με αντίστοιχους φορείς της χώρας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της περιόδου, μπορεί να λεχθεί ότι η λιβυκή αγορά παρουσιάζει σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης δραστηριότητας αλλά και ότι εμπεριέχει (διαχρονικά) αντίστοιχες προκλήσεις και κινδύνους, που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

Ελλιπής πληροφόρηση για τις εντόπιες εταιρείες, οσταθείς και αδιαφανές νομικό περιβάλλον, μη ανεπτυγμένο τραπεζικό σύστημα, ελλιπής πληροφόρηση και αδιαφανείς διαδικασίες για τους κρατικούς διαγωνισμούς, μη αξιόπιστο δικαστικό σύστημα, διαφθορά, έλλειψη ειδικευμένου και εκπαιδευμένου εργατικού δυναμικού, χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, δυσκολία εξεύρεσης αξιόπιστου Λιβύου συνεργάτη/εταίρου.

Η νέα πολιτική ηγεσία της χώρας έχει διακρίψει την αποφασιστικότητα της να διορθώσει προοδευτικά τις θεσμικές αυτέ αδυναμίες.

Οι τομείς δυνητικού ενδιαφέροντος

Ενέργεια: Εξοθλιμός και εξόρυξη για εξόρυξη και μεταφορά πετρελαίου και φυσικού αερίου. Συνεργασία στην αναβάθμιση ή τη δημιουργία νέων ενεργειακών υποδομών, όπως κατασκευή αγωγών, κατασκευή εγκαταστάσεων υγροποίησης αερίου. Κατασκευή δεξαμενοστάσιων.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Δημιουργία αιολικών - ηλιακών πάρκων, κατασκευή μονάδων παραγωγής φωτοβολταϊκών.

Κατασκευές: Ανάπτυξη έργων, παραγωγή δομικών υλικών. Συστήματα αρμόδεσης και αμολκίωσης νερού.

Γεωργία: Καλλιέργειες, αγροτικά μηχανήματα, εξοπλισμός άρδευσης, λιπάσματα, φυτοφάρ-

μακα, παραγωγή - τυποποίηση ελαιολάδου, ιατροκαλλιέργειες. Συστήματα συγκέντρωσης, αποθήκευσης και μεταφοράς νερού. Ανάπτυξη συστημάτων άρδευσης στάσιων, κατασκευή και εξοπλισμός θερμοκηπίων. Χρήση βιοτεχνολογίας για την ανάπτυξη «ξηρών» καλλιέργειών (άνυδρη γεωργία).

■ Ιατρικός εξοπλισμός, φάρμακα, κτηρικά κέντρα.

■ Εκπαίδευση και κατάρτιση.

■ Τουρισμός: Εκσυγχρονισμός - διαχείριση ξενοδοχείων, τουριστικές εγκαταστάσεις.

■ Τρόφιμα: Επί βεβαίως και ευκαιρία τροφίμων.

■ Τηλεπικοινωνίες: Εκσυγχρονισμός, επέκταση δικτύων, τηλεπικοινωνιακά υλικά.